

הלבנות מקוות

מצות עשה אחת, והיא שיטבל כל טמא במי מקנה ואחר כך יטהר. ובאור מצוה זו בפרקים אלו.

הלבנות מקוות פרק א

א. כל הטמאים בין אדם, בין כלים, בין שנטמאו בטמא חמורה שלתורה, בין שנטמאו בטמאות שלדבריהם אין להן טהרה, אלא בטבילה במים הנקוים בקרקע.

ב. כל מקום שנאמר בתורה רחיצת פשר וכבוס בגדים מן הטמאות, אינו אלא טבילת כל הגוף במקנה; וזה שנאמר בזב"ו וידינו לא-שטף במים" (ויקרא טו, יא), כלומר שיטבל כל גופו. והוא הדין לשאר הטמאים שאם טבל כלו חוץ מראש אצבעו הקטנה, עדין הוא בטמאתו. וכל הדברים האלה אף על פי שהן מפי השמועה, הרי נאמר "במים יובא וטמא עד-הערב, וטהר" (ויקרא יא, לב): בנין אב לכל הטמאים, שיבואו במים.

ג. כל הכלים שננטמאו יש להן טהרה במקנה, חוץ מפלי חרס וכלי זכוכית; וכן המפץ. וכלי חרס, נאמר בו "ואתו תשברו" (ויקרא יא, לג) אין לו טהרה אלא שבירה. אפלו חברו בקרקע, ואפלו קבעו במסמר, ואפלו מלאהו סיד או גבסים הרי הוא כמות שהיה, עד שישבר. וכלי זכוכית, ככלי חרס עשו אותן בדבר זה.

ד. המפץ אינו בכלל הכלים המקבלין שאר כל הטמאות: לפי שאינו פלי קבול, אינו בכלל כלי עץ האמורים בתורה; והואיל והוא ראוי למשכב, נתרבה לטמאת מדרס בלבד דין תורה; וכיון שאין לו טמא ולא טהרה בפרוש, ונתרבה לטמא לא יתרבה לטהר במקנה, שאין מטהר במקנה אלא הכלים האמורים בתורה. ואין למפץ טהרה אלא קריעתו, עד שישאר פחות מששה על ששה טפחים.

ה. הזב אין לו טהרה אלא במעין, שהרי נאמר בו "במים חיים" (ויקרא טו, יג); אבל הזבה ושאר הטמאים, בין אדם בין כלים טובלין אף במקנה.

ו. כל חיבי טבילות, טבילתן ביום חוץ מנדה ויולדת, שטבילתן בלילה כמו שבארנו בענין נדה. ובעל קרי טובל והולך כל היום כלו, מתחלת הלילה שנאמר "והיה לפנות-ערב, ירחץ במים" (דברים כג, יב), שטובל והולך מתחלת הלילה עד הערב שמש.

ז. כל הטובל צריך שיטבל כל גופו כשהוא ערם, בבת אחת. ואם היה בעל שער, יטביל כל שער ראשו; והרי הוא כגופו, דין תורה. וכל הטמאים שטבלו בבגדיהם, עלתה להן טבילה מפני שהמים באין בהן, אינן חוצצין. וכן הנדה שטבלה בבגדיה, מתרת לבעלה.

ח. כל הטובל צריך להתכונן לטבילה; ואם לא נתכונן, עלתה לו טבילה לחלין. אפלו נדה שטבלה בלא כוונה, כגון שנפלה לתוך המים או ירדה להקר הרי זו מתרת לבעלה; אבל לתרומה וקדשים אינה טהורה, עד שתטבל בכוונה.

ט. הכופת יָדיו ורגליו, וישב לו באמת המים אם נכנסו מים
דרך פלו, טהור. הקופץ לתוך המקוה, הרי זה מגנה. והטובל
פעמים במקוה, הרי זה מגנה. והאומר לחברו כבש ירך עלי
במקוה, הרי זה מגנה.

י. בית הסתרים ובית הקמטים, אינן צריכין שיבואו בהן המים:
שנאמר "וידיו לא-שטף במים" (ויקרא טו, יא), אברים הנראים
בלבד. ואף על פי כן צריכין להיות ראויין שיבואו בהן המים,
ולא יהיה בהן דבר חוצץ. לפיכך אמרו חכמים לעולם ילמד
אדם בתוך ביתו, שתהיה אשה מדיחה קמטיה במים ואחר כך
תטבל. האשה טובלת בדרך גדילתה כאורגת, וכמניקה את
בנה.

יא. אשה אינה טובלת בנמל, מפני שמתבישת מבני אדם ואינה
טובלת כהגן; ואם הקיף לה מפץ וכיוצא בו כדי להצניעה,
טובלת בנמל. ולא תטבל על גבי כלי חרס או סל וכיוצא בהן,
מפני שהיא מפחדת ולא תעלה לה טבילה.

יב. אחד האדם ואחד הכלים, לא יהיה דבר חוצץ בינם לבין
המים: כגון שהיה בצק או טיט מדבק על בשר האדם, או על
גוף הכלי הרי זה טמא כשהיה, ולא עלתה להן טבילה.

יג. דבר תורה: אם היה דבר החוצץ חופה את רב האדם, או רב
הכלי לא עלתה להן טבילה. והוא שיהיה האדם מקפיד עליו,
ורוצה להעבירו; אבל אם אינו מקפיד עליו, ולא שם אותו על
לב בין עבר בין לא עבר אינו חוצץ, ואף על פי שהוא חופה
את רבו. וכן אם היה חופה מעוטו אינו חוצץ, אף על פי שהוא
מקפיד עליו.

יד. מדברי סופרים: שכל דבר החוצץ אם היה מקפיד עליו לא
עלתה לו טבילה, אף על פי שהוא על מעוטו; גזרה, משום רבו.
וכל דבר החוצץ אם היה חופה את רבו לא עלתה לו טבילה,
אף על פי שאינו מקפיד עליו; גזרה, משום רבו המקפיד עליו.

טו. נמצאת אומר שאם היה על בשר האדם או על גוף הכלי
דבר מדברים החוצצין, כגון בצק וזפת וכיוצא בהן אפלו טפה
פחדל, והוא מקפיד עליה לא עלתה לו טבילה; ואם אינו
מקפיד עליה עלתה לו טבילה, אלא אם כן היה חופה את רב
הכלי או רב האדם כמו שבארנו.